

**Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy
ve spolupráci s partnery**

Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta,
Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar,
Uniwersytet Rzeszowski, Wydział muzyki

a

Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR,
SZUŠ Music Art, Fakultní školou UK

Visegrádská doktorandská konference

TEORIE A PRAXE HUDEBNÍ VÝCHOVY V

pod záštitou

European Association for Music in Schools

s podporou

Mezinárodního visegrádského fondu v Bratislavě (IVF-21710178)

a Grantové agentury UK (GAUK-250502)

9.–10. listopadu 2017

Konferenční sály Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Karmelitská 7, Praha 1 – Malá Strana

czechcoordinatoreas.eu/tphv5

Souhrn anotací příspěvků konference

- Visegrad Fund
- •

Za gramatickou kvalitu anotací a klíčových slov odpovídají referující.

Čtvrtek / Thursday, 9. 11. 2017

Prezentace příspěvků v plénu, sál A 10:50–12:00

SHV ČR a současné výzvy pro hudební výchovu
Society for Music Education and contemporary challenge to music education

PaedDr. Jan Prchal

Anotace: Ve svém příspěvku chci seznámit přítomné s některými oblastmi aktivit SHV ČR –Letní dílnou hudební výchovy, Metodickými komentáři a úlohami ke standardům ZV - Hudební výchova a přípravou prvního ročníku Hudební olympiády ČR 2018.

Klíčová slova: cíle a úkoly hudební výchovy pro následující období, další vzdělávání pedagogů, Společnost pro hudební výchovu, kurz Letní dílna hudební výchovy, příprava pedagogů, Hudební Olympiáda ČR, Mezinárodní hudební olympiáda 2018 v Tallinu.

Abstract: In my paper I want to draw your attention to an information about activites of Society for Music Education in this period. I will present the opinion of the Czech Music Teaching Society directed to reviewing the reform in progress – Standards for music education. I would encourage wider discussion that should define the goals of the Music for the next term and concept of music education in general. Another point of my contribution is viewing the preparation of future teachers at the Pedagogical Faculty, further training of teachers in general and preparing 1st Music Olympiad Czech Republic 2018

Keywords: the goals of music education for the next period, further training of teachers, Society for Music Education, Summer Workshop for music teachers, 1st Music Olympiad Czech Republic 2018.

**Legislatívne zmeny vo forme a obsahu hudobného vzdelávania
(všeobecného i odborného) na Slovensku po reforme v r. 2009**
Legislative Changes of Form and Content of Music Education (general and specific) in Slovakia after the Reform in 2009

Prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD.

Anotace: Od r. 2008 sa na Slovensku realizuje školská reforma, ukotvená v Zákone o výchove a vzdelávaní č. 245/2008 (Školský zákon), v Zákone č. 317/2009 o pedagogickom a odbornom zamestnancovi a vo Vyhláške MŠVVŠ SR o základnej umeleckej škole. Všetky tieto zákony priniesli štrukturálne, koncepcné i obsahové zmeny v jednotlivých stupňoch vzdelávania a začala sa uplatňovať medzinárodná klasifikácia ISCED. Vzhľadom na nové, neoverené zmeny, najmä dvojurovňový systém vzdelávania, ktorý predstavuje Štátne vzdelávacie programy (ŠVP) a Školské vzdelávacie programy (ŠkVP) sa MŠ SR zaviazalo k revízii legislatívnych dokumentov po 5 rokoch ich existencie. MŠ SR tento slub dodržalo a na základe pripomienok učiteľov, skúseností z praxe, odborné komisie pri Štátnom vzdelávacom ústave v Bratislave vypracovali inovované legislatívne

dokumenty. Ešte sa nestihli overiť inovatívne legislatívne dokumenty a už prichádza ďalšia reforma z dielne ministra P. Plavčana (odvolaný z funkcie v auguste 2017), pod názvom Učiace sa Slovensko. Z tejto reformy predstavíme hlavné vzdelávacie ciele, prínosy a negatíva.

Klíčová slova: hudobné vzdelávanie, legislatívne dokumenty, revízia kurikulárnych dokumentov, školská reforma, zmeny a inovácie.

Abstract: The reform of school system is ongoing since 2008 in Slovakia, classified by the Law about Education and Training number 245/2008 (School Law), Law number 317/2009 about Pedagogical and Scientific Employee and Regulation of Slovak Ministry of Education about elementary art school. All these regulations brought in the structural, concept and content changes on each level of education and international classification ISCED has been applied. Considering the new changes, especially the two-level education system, which includes State educational programs and School educational programs, Ministry of Education has committed to revision of legislative documents after 5 years of their existence. Ministry of Education adhered to these terms and based on the suggestions from teachers, experience from praxis, commissions of State Educational Institute in Bratislava have come up with innovated legislative documents. These innovated legislative documents have not even got to be verified yet when the new reform was introduced by Minister Plavcan (removed from his post in august 2017) called Learning Slovakia. We will introduce main educational goals, positives and negatives from this reform.

Keywords: Music education, legislative documents, revision of curriculum documents, school reform, changes and innovations.

Teorie integrálного vývoje a vzdelávania v hudební výchově
Theory of integral development and education in music education

Assoc. Prof. Miroslaw Dymon, PhD.

Anotace: Příspěvek autora se zabývá podstatou integrace a jejím využitím v hudebním vzdelávání v Polsku. Charakterizuje vzdělávací proces v současných podmírkách pedagogické transformace. Přibližuje problematiku této transformace v souvislostech se změnami osobnostních priorit dětí a mládeže. Stanoví podmínky pro vysokoškolskou přípravu studentů na učitelských fakultách v Polsku.

Klíčová slova: teorie, vzdělávání, hudba, studenti

Abstract: The contribution of the author deals with the key role of integration and its utilisation in music education in Poland. It characterizes educational process in the current conditions of pedagogical transformation. It approaches the problem of this transformation within the context of changes in the personality priorities of children and youth. It defines the conditions for the undergraduate education of students at the faculties of education in Poland.

Keywords: theory, education, music, students

Doktorandská studia na Pedagogické fakultě UMB v Banské Bystrici
Doctoral studies at the Faculty of Education of Matej Bel University in
Banská Bystrica

Prof. PaedDr. Milan Pazúrik, CSc.

Anotace: Příspěvek se týká historie, současnosti a perspektiv doktorandských studií na Pedagogické fakultě UMB v Banské Bystrici. Autor bude hovořit o tematickém zaměření doktorandských prací ve vědecko- umělecké oblasti. Bude se zabývat posláním školitelů a problematikou vědecké oborové rady.

Klíčová slova: Studia PhD., tematická zaměření, školitelé, vědecká oborová rada

Abstract: The contribution deals with the history, the present day and prospects of doctoral studies at the Faculty of Education at Matej Bel University in Banská Bystrica. The author presents the thematic focus of doctoral theses in the scientific and artistic field. He also deals with the role of supervisors of PhD. students and the issue of scientific board.

Keywords: Doctoral (PhD.) study, thematic focus, trainers, scientific board

Joint (Ad)venture Music Salzburg 2017 – ohlédnutí za Studentským fórem

Joint (Ad)venture Music Salzburg 2017 – Reflection of the Student Forum

Bc. Jana Kokešová

Anotace: Příspěvek má za cíl krátce shrnout aktivity studentského fóra spojeného s mezinárodní konferencí EAS konané v roce 2017 v Salzburgu. Představí studentské fórum jako platformu pro sdílení různorodých námětů, názorů a zkušeností studentů evropských vysokých škol (zaměřených na hudební vzdělávání).

Klíčová slova: EAS, konference, Salzburg, studentské fórum

Anotace v anglickém jazyce: The aim of this contribution is to give a short report of the Student Forum organized within the international EAS conference that took place in Salzburg in 2017. The Student Forum is presented as a platform for sharing different ideas, opinions and experiences of European university students (focused on music education).

Klíčová slova v anglickém jazyce: EAS, conference, Salzburg, Student Forum

Prezentace příspěvků v sekcích, sál A 12:15–13:00

Hudobná výchova v kontexte štátnych vzdelávacích programov na Slovensku

PaedDr. Anna Derevjaníková, PhD.

Anotace: Autorka sa v príspevku venuje problematike kurikulárnej transformácie – zmeny štruktúry a plánovania obsahu vzdelávania všetkých stupňov vzdelávacej sústavy, ktorá prebehla na Slovensku v súlade so školským zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní. Jej realizácia bola dosť hektická až nepremyslená a v priebehu nasledujúcich 5 rokov boli štátne vzdelávacie programy ISCED1 a ISCED2 inovované. ŠVP pre materské školy ISCED 0 bol v tom čase postavený mimo koncepcnej kontinuity s nasledujúcimi stupňami vzdelávania, bol podrobnený najväčšej kritike a v roku 2016 schválený nový Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Jeho tvorcovia prijali koncept vzdelávacích oblastí nie tematických okruhov, výrazne sa posilnilo miesto hudobnej výchovy, ktorá je spolu s výtvarnou výchovou súčasťou vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra zhodne s primárnu edukáciu. Školský zákon požaduje na štandardoch založené kurikulum, preto výkonové štandardy definujú zjavný, v danom momente postrehnutelný resp. merateľný výkon. Výkonové a obsahové štandardy sú doplnené o evaluačné otázky, ktoré majú prispieť k riadenému a funkčnému vyhodnocovaniu procesu učenia a napredovania detí s ohľadom na mieru ich individuálneho pokroku. Približuje aj evaluačný nástroj v podobe tzv. príbehov o učení.

Klíčová slova: Hudobná výchova, kurikulárna reforma, štátne vzdelávacie programy, príbeh o učení.

Abstract: The author deals with the issue of curricular transformation – with a change in the structure and planning of the education content of all levels of the educational system, which took place in Slovakia in accordance with the Education Act no. 245/2008 Coll. about education. Its implementation was quite hectic to unpremeditated, and the ISCED1 and ISCED2 curricula were upgraded over the next 5 years. The SEP for Pre-primary School ISCED 0 was at that time built outside of conceptual continuity with the following levels of education, it was the most criticized, and in 2016 a new State Educational Program for pre-primary education in kindergartens was approved. Its creators adopted the concept of educational areas not of thematic areas and the place of musical education, which is together with Art Education part of the educational area Art and Culture in line with primary education, has been significantly strengthened. The school law requires a curriculum based on standards, so the performance standards define the apparent, currently visible, measurable performance. Performance and content standards are complemented by evaluation questions to contribute to a directed and functional assessment of the learning process and advancing children in terms of their individual progress. It also approaches the evaluation tool in the form of so-called "learning stories".

Keywords: Music Education, curricular transformation, State Educational Programs, learning stories.

Odraz současných změn v hudební výchově zrakově handicapované mládeže

Reflection of actual changes in the music education of visually impaired youth

Mgr. Jiří Červený

Anotace: První část tohoto referátu nám stručně připomene počátek systematické péče o vzdělávání nevidomých v Českých zemích a osobnosti, které se o založení dnešních škol velkou měrou přičinily (dnešní Škola Jaroslava Ježka - Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní umělecká škola pro zrakově postižené - Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené v Loretánské ulici v Praze 1, dnešní Střední a Mateřská škola Aloyse Klara v Praze 4 - Krč a dnešní Konzervatoř a střední škola Jana Deyla, příspěvková organizace, na Maltézském náměstí v Praze 1). Zároveň se zmíní o aktuálních změnách týkajících se zejména Konzervatoře a střední školy Jana Deyla.

Druhá část příspěvku se věnuje problematice profesního uplatnění především těžce zrakově handicapovaných absolventů konzervatoře a střední školy Jana Deyla.

Závěr referátu nám přiblíží problematiku oblasti inkluzivního vzdělávání a postoje k integraci zrakově handicapovaných do majoritní společnosti především z pohledu samotných těžce zrakově handicapovaných absolventů školy na Maltézském náměstí

Klíčová slova: Základní škola Jaroslava Ježka, Konzervatoř a střední škola Jana Deyla, příspěvková organizace, inkluze a integrace zrakově handicapovaných učitelů hudby.

Abstract: The first part of this report briefly introduces the beginnings of systematic care for educating the blind in the Czechlands at the onset of the 19th century and its current development. It also focuses on the progress throughout the 20th century and personalities who largely contributed to the establishment of present-day special schools, such as the Primary School of Jaroslav Ježek, Klar's Institution and Jan Deyl Conservatory and Secondary School, subsidised organisation.

The second part deals with the history and the present days at the Jan Deyl Conservatory and the issues concerning professional fulfilment of seriously visually impaired graduates from this conservatory. At the end of this report the author outlines the issues of inclusive education and integration of visually impaired into the society, mainly through the prism of the visually impaired graduates themselves.

Keywords: the blind, the visually impaired, special music schools, Primary School of Jaroslav Ježek, Jan Deyl Conservatory and Secondary School, subsidised organisation, graduates' professional fulfilment, integration of visually impaired.

Význam Dobroslava Orla při formování Společnosti pro hudební výchovu v kontextu pramenů z jeho pozůstatku

The Importance of Dobroslav Orel in Forming of the Society for Musical Education in the context of the sources from his estate.

Mgr. Kateřina Andršová

Anotace: Příspěvek si klade za cíl poukázat na základě studia pramenů z pozůstatku Dobroslava Orla na dosud neznámé skutečnosti spojené se založením a činností Společnosti pro hudební výchovu, zejména jeho slovenské pobočky v Bratislavě. Nejvýznamnějšími událostmi tohoto období bylo zajištění slovenské reprezentace v rámci Mezinárodního kongresu pro hudební výchovu 1936 v Praze a roku 1938 v Bratislavě.

Klíčová slova: Společnost pro hudební výchovu, Mezinárodní Kongres pro hudení výchovu, hudební výchova, Dobroslav Orel

Abstract: The paper aims, on the basis of studying sources from the estate of Dobroslav Orel, to point to the unknown facts connected with the founding and activities of the Society for Musical education, especially its Slovak branch in the Town of Bratislava. The most important events of this period were the provision of Slovak representation at two International Congresses of Musical education in 1936 in Prague and in 1938 in Bratislava.

Keywords: Society for Musical Education, The International Congress for Musical Education, musical education, Dobroslav Orel

Prezentace příspěvků v sekcích, sál B 12:15–13:00

Význam estetickovýchovných predmetov a ich prínos k rozvoju kritického myslenia

The importance of aesthetic educational subjects and their contribution to the development of critical thinking

Doc. PaedDr. Slávka Kopčáková, PhD.

Anotace: Cieľom úvahy je cez filozofické a pedagogické koncepty estetickej výchovy, kritického myslenia a cez analýzu výsledkov praktických edukačných aktivít, poukázať na nedocenený potenciál hudobnej, výtvarnej, literárnej, dramatickej výchovy pri rozvoji kritického myslenia žiakov základných, stredných a vysokých škôl. Kritické mysenie ako klúčová požiadavka demokratickej spoločnosti 21. storočia, je tu rozvíjané cez aktívnu recepciu a vytváranie autentických postojov pri aktívnom hodnení umeleckých prejavov.

Klíčová slova: estetická výchova, hudobná výchova, kritické mysenie, hudobná kritika, umenie, demokracia

Abstract: The aim of the consideration is to point out the underestimated potential of musical education, visual art education, literary education and dramatic education in the development of critical thinking of pupils at primary, secondary and higher levels of education. It is rendered by philosophical and pedagogical concepts as well as through

analysis of results of practical education activities. Critical thinking is viewed as a key demand of democratic society in the 21st century. It is developed via active reception and by creating authentic attitudes when evaluating artistic expression.

Keywords: aesthetic education, musical education, critical thinking, music criticism, art, democracy

Český underground a vznik disidentského hnutí

Czech Underground and the Origin of the Dissident Movement

Mgr. Ondřej Jurásek

Anotace: Základním cílem tohoto příspěvku je definování základního vztahu mezi vznikajícím disidentským hnutím a českým undergroundem v tzv. normalizaci, který v tomto období znamenal nejen významnou politickou sílu, ale stal se také neutrální platformou pro sjednocení intelektuální opozice v čele s Václavem Havlem, jehož zjednodušené vnímání undergroundu jako homogenní a depolitizovaný fenomén bylo rozhodující v rámci formování disidentského hnutí, respektive základních cílů Charty 77.

Klíčová slova: český underground, disidentské hnutí

Abstract: The main objective of this contribution is to define the basic relationship between the arising dissident movement and Czech underground in the era of so called normalization. In this period the relationship meant not only the significant political power but it also became a neutral platform for unification of the intellectual opposition with its leader Václav Havel. His simplified perception of the underground as a homogeneous and depoliticized phenomenon was decisive within the formation of the dissident movement or more precisely main goals of the Charter 77.

Keywords: Czech underground, dissident movement

Vývojové tendencie vo výučbe rockových formácií ako alternatívy kolektívneho hudobného vzdelávania

Developmental tendencies in the teaching of rock formations as alternatives for collective music education

Mgr. art. Silvia Adamová

Anotace: Masívne prúdenie kultúrnych výdobytkov a inovatívnych prístupov vo výučbe hudobných predmetov zo západných krajín na naše územie spôsobilo prelomenie bariéry medzi populárnu hudbou a edukáciou, ktorú v našich krajinách dlhodobo vytvárala spoločensko-politickej situácia. Dnes sme svedkami implementácie populárnej hudby do výučby hudobných predmetov či už v základných alebo aj základných umeleckých školách. Jedným zo spôsobov včlenenia populárnej hudby do edukácie je formovanie hudobných skupín v rámci kolektívneho vyučovania, ktoré môžeme pomenovať ako rocková formácia. Príspevok sleduje vývojové tendencie v tomto type vyučovania na Slovensku v porovnaní so súčasným stavom tohto typu vyučovania v USA a Anglicku.

Klíčová slova: hudobná edukácia, populárna hudba, implementácia, rocková formácia, vývojové tendencie.

Abstract: The massive flow of cultural achievements and innovative approaches to the teaching of musical subjects from Western countries to our territory has led to the breakthrough of the barrier between popular music and education that has long shaped our socio-political situation within our countries. Today we are witnessing the implementation of popular music in the teaching of musical subjects, whether in basic or basic art schools. One way to incorporate popular music into education is to form music groups as part of collective teaching, which we can call rock formation. The contribution reflects the developmental tendencies in this type of teaching in Slovakia compared to the current state of rock formations in the USA and England. **Keywords:** musical education, popular music, implementation, rock formation, developmental tendencies.

Prezentace příspěvků v sekcích, sál C 12:15–13:00

Reflexe probíhající pedagogické reformy v hudebním vzdělávání na 1. stupni ZŠ (výsledky výzkumu)

Reflection ongoing educational reform in music education at the primary school (results of the research)

Mgr. Barbora Šobáňová

Anotace: Příspěvek prezentuje výsledky výzkumu, který probíhal v roce 2016 a 2017 a byl podpořen Grantovou agenturou Univerzity Karlovy (GAUK). Klade si za cíl zmapovat současnou situaci v oblasti výuky hudební výchovy na 1. stupni ZŠ v České republice, jak ji vnímají učitelé v praxi a jak ji vnímají pedagogové na všech českých pedagogických fakultách připravujících učitele pro výuku hudební výchovy na 1. stupni ZŠ.

Klíčová slova: Výzkum, hudební výchova, 1. stupeň ZŠ, učitelé, pedagogické fakulty.

Abstract: The paper presents the results of the research that took place in 2016 and 2017. It was supported by the Grant Agency of Charles University (GAUK). The aim of the research is to find out the current situation in the field of music education at primary school in the Czech Republic. How teachers at primary school perceive the situation in practice and how the situation perceive teachers of all Czech pedagogical faculties that prepare teachers for music education at primary school.

Keywords: Research, music education, primary school, teachers, pedagogical faculty.

Speciální hudební výchova v prostředí Dětského domova Klánovice Special music education in the Children's Home Klánovice

Mgr. et Bc. Alois Daněk

Anotace: Již tři roky probíhá spolupráce orchestru Nadačního fondu Harmonie s Dětským domovem Klánovice. Příspěvek seznamuje odbornou veřejnost s výsledky této spolupráce. Hlavním cílem příspěvku je zhodnotit vliv hudebních aktivit na děti žijící v prostředí Dětského domova. Byla použity kombinace kvalitativních výzkumných metod. Informace byly získávány z pozorování, z rozhovorů a analýzou kazuistik a dostupné dokumentace. Výstupy ukazují celou škálu osobnostních rysů dětí, které během jejich

účasti při hudebních aktivitách doznaly pozitivních změn. Dále je zřejmý preventivní potenciál hudebních aktivit. Na základě získaných informací se ukazuje nutnost modifikace hudební výchovy podle aktuálních potřeb a schopnosti recipientů.

Klíčová slova: Dětský domov Klánovice, El Sistema, psychosociální ohrožení a narušení, Nadační fond Harmonie, speciální hudební výchova

Abstract: The orchestra of the Harmony Foundation and the Children's Home Klanovice have been working together for three years. The article introduces the professional public with the results of this collaboration. The main aim of the paper is to evaluate the impact of musical activities on children living in the Children's Home environment. Combination of qualitative research methods was used. Information was gathered from observations, interviews, and analysis of case studies and available documentation. Results show the full range of personality traits of children who have undergone positive changes during their participation in musical activities. Furthermore, the preventive potential of musical activities is evident. Based on the information obtained, it is necessary to modify the music education according to the actual needs and abilities of the recipients.

Keywords: Children's home Klánovice, psychosocial threats and disturbances, Harmonie Foundation, El Sistema, special music education

Význam súčasnej hudby v hudobnej edukácii Importance of contemporary music in music education

Mgr. Erika Krkošková

Anotace: Práca sa zaobrá funkciemi súčasného hudobného umenia a aktuálnym stavom vyučovania súčasnej hudby na základných školach na Slovensku. Autorka sa zamiera na hudobné umenie a inovácie, ktoré vznikli približne po roku 1900, a významom ich implementácie do edukačného procesu. Vymedzené problémy poukazujú na dôvody nepochopenia moderného umenia a súčasnej vážnej hudby.

Klíčová slova: hudba, hudobná edukácia, súčasné umenie, súčasná hudba, pedagogika

Abstract: This article is about the functions of contemporary music and the Reasons behind contemporary music being exempt from current elementary education in Slovak schools. The article will focus on the music and innovations that were created after the 1900s and the importance of their implementation into education. The focus will also include selected issues pointing towards reasons for the missapprehension of modern art and contemporary music.

Keywords: music, music education, contemporary art, contemporary music, pedagogy

Prezentace příspěvků v sekcích, sál A 13:45–14:45

Activities and the importance of vocal activity in music education in high level primary schools

Assoc. Prof. Dardane Nallbani

Abstract: Musical education is a subject with special requirements, where the teacher should contribute for the students to love the subject and through this to offer different forms of singing as well as different plays in instrument, thus pupils will be as close as possible to the sounds that will be created during the educational process. During the music education classes, students gradually get acquainted with singing activity and later become acquainted with musical instruments.

One of the main musical activities that finds more use is the singing activity, it is one of the basic musical activities that is carried out in the music education classes for students of all ages. It is one of the most appropriate musical activities, because the voice of the students is used as an instrument itself uses. It is an active activity, which can be practiced everywhere and at any time.

Keywords: Education, Music, Singing, Vocal education.

Vztah mezi sociální fobií a trémou u sborových zpěváků

The Relationship between Social Phobia and Music Performance Anxiety among Choir Singers

Mgr. Vartan Agopian

Anotace: Tato práce se zaměřuje na výzkum trémy a jejího vztahu se sociální fobií na příkladu student pěti mezinárodních škol (v Praze a Bejrútu), kteří navštěvují hodiny sborového zpěvu ($N = 69$). Současně se tato studie snaží zjistit, jaký vliv má pohlaví, věk a předchozí hudbní zkušenosť a vzdělání na trémou. Tato práce je založena na dvou dotazníčích, v nichž dotazovaní vybírali odpovědi za nabízené ze škály. Jednalo se o Social Phobia Inventory (SPIN) dotazník se třemi podtématy a dotazník Kenny Music Performance Anxiety (KMPAI). Studenti zároveň doplnili své informace o původu a hudebním vzdělání. Výsledky byly vyhodnoceny za pomocí regresní a korelační analýzy a porovnání průměrů. Výsledky této studie ukázaly, že sociální fobie a tréma jsou přímo úměrné ($r = .417$, $p < .05$) a že obavy z kritiky a fyziologické projevy nepohody s vysokou pravděpodobností předpovídají trémou.

Klíčová slova: pěvecký sbor, sociální fobie, tréma, zpěváci

Abstract: The present study examined music performance anxiety and its relationship with social phobia on a sample of students from five international schools (in Prague and Beirut) who are enrolled in choir ($N = 69$). In addition, this study sought to investigate the effect of gender, age, previous experience, and musical training on music performance anxiety. The study relied on self-report measures where participants were asked to provide demographic and music-related information and fill two questionnaires: the Social Phobia Inventory (SPIN) with its three subscales, and the Kenny

Music Performance Anxiety (KMPAI). Results were computed using analyses of correlation, regression, and variance, as well as comparison of means. The results of the study showed that social phobia and music performance anxiety are positively correlated ($r = .417$, $p < .05$) and that fear of criticism and physiological discomfort most strongly predict music performance anxiety.

Keywords: choir, performance anxiety, singers, social phobia

Music Education in Hungarian Primary Schools

Bernadett Kiss

Project of the Czech Philharmonic „Music for Schools“ (Classroom Music Teachers Further Education)

PhDr. Olga Kozáneková, Ph.D., Klára Boudalová

Anotace: Příspěvek představí projekt České filharmonie a Nadace Agrofert Hudba do škol, který propojuje pedagogy hudební výchovy s hudebníky, odborníky v oboru a dalšími inspiračními zdroji. Projekt je plánován na 4 roky – v letech 2017–2020. Cílem příspěvku je seznámit účastníky konference s dosavadním průběhem projektu a jeho výhledem.

Klíčová slova: Propojování, inspirace, pedagogové hudební výchovy, hudba, vzdělávání, hudebníci, živé umění, Česká filharmonie, další vzdělávání

Abstract: Presentation will introduce the project of the Czech Philharmonic and Agrofert Foundation „Music for Schools“. The project is focused on networking of primary and secondary classroom music teachers and musicians, experts and further inspiration sources. The project is planned for the period of four years 2017–2020. The paper will present current outcomes of the project and its future plans.

Keywords: Networking, Inspiration, Music teachers, Music, Education, Musicians, Performing art, Czech Philharmony, Further education

Prezentace příspěvků v sekcích, sál B 13:45–14:45

Śpiewanie, pierwotną funkcją muzyki w życiu człowieka Singing – the original function of music in human life

Mgr. Magdalena Czechowicz

Anotace: Artykuł zawiera rozważania dotyczące możliwości, nauczania muzyki w ogólnokształcącej edukacji w szkole podstawowej i gimnazjum. Zaprezentowano rolę edukacji muzycznej jako elementu wychowania i kształcenia dzieci.

Edukacja prymarna opiera się na założeniach integracji, która to w procesie nauczania - uczenia się polega na tworzeniu w świadomości dziecka nowych całościowych pojęć. Faktem jest, iż ten rodzaj edukacji nie jest nastawiony jedynie na rozwój muzyczny

dziecka, ale wpływa na jego rozwój intelektualny, fizyczny i społeczny. Jak pokazano w tekście, możliwości nauczania muzyki przy pomocy wszystkich aktywności w zaplanowanym ustawodawczo czasie są niezwykle trudne. Współczesna dydaktyka koncentruje się coraz częściej na tworzeniu konkretnych propozycji w nauczaniu a niżeli ich skuteczności. Artykuł jest połączeniem rozważań z zakresu pedagogiki muzyki z elementami psychologii rozwojowej.

Klíčová slova: dziecko, edukacja, muzyka , nauczanie, wychowanie.

Abstract: The article contains considerations on the possibility of teaching music in primary and lower secondary schools. The role of music education as an element of upbringing and educating children has been presented in the article.

Primary education is based on the idea of integration which, in the learning – teaching process, is concerned with creating new comprehensive concepts in a child's awareness. The fact is that this kind of education is not only aimed at a child's music development, but it also affects their intellectual, physical and social development. As it has been shown in the article, teaching music using all the activities in the allotted statutory time is very difficult. Contemporary didactics is more often focused on creating specific proposals in teaching rather than on their efficiency. The article is a combination of considerations from the field of music education and elements of developmental psychology.

Keywords: child, education, music, teaching, upbringing

Duchovná vokálna tvorba Ľuboša Bernátha a jej uplatnenie v umeleckej edukácii

Sacred Vocal Works of Ľuboš Bernáth and its Application in Performing Arts Education

Mgr. Dominika Machutová

Anotace: Príspevok sa zaobráva duchovnou vokálnou tvorbou súčasného slovenského skladateľa a pedagóga Ľuboša Bernátha. Jeho cieľom je poukázať na možnosti uplatnenia súčasnej duchovnej tvorby v umeleckom vzdelávaní. Text prináša hudobno-interpretačnú analýzu skladby Emitte spiritum tuum (2017) pre dva soprány a organ.

Klíčová slova: Duchovná vokálna tvorba, Emitte spiritum tuum, hudobná analýza, Ľuboš Bernáth, umelecké vzdelávanie

Abstract: The contribution deals with the sacred vocal work of contemporary Slovak composer and pedagogue Ľuboš Bernáth. The aim is to point out the possibilities of applying contemporary sacred works in performances arts education. The text provides a musical-interpretive analysis of Emitte spiritum tuum (2017) for two sopranos and organ.

Keywords: Sacred Vocal Works, Emitte spiritum tuum, Music Analysis, Ľuboš Bernáth, Performing Arts Education

Osobnosť skladateľa Jozefa Podprockého so zameraním na zborovú tvorbu (v kontexte zborového života v Košiciach)

The person of the composer Jozef Podprocký with a focus on choral work (in the context of choir life in Košice)

Mgr. Miroslava Ivanová

Anotace: V predkladanom príspevku skúmame súčasné spevácke zby v Košiciach, ich zloženie, štruktúru, zameranie. Zároveň sa zaoberáme doterajšou zborovou tvorbou významného východoslovenského skladateľa Jozefa Podprockého. Vybrané skladby sme podrobili pedagogickej interpretácii, a to metódou analýzy. Zastúpenie zborovej tvorby Jozefa Podprockého v repertoári speváckych zborov v Košiciach sme skúmali dotazníkovou metódou.

Klíčová slova: Jozef Podprocký, Košice, spevácky zbor, zborová tvorba

Abstract: In the presented paper we examine in detail the contemporary choirs in Košice, their composition, structure and focus. At the same time, we deal with the choral work of the important East Slovak composer Jozef Podprocký. Selected compositions have been subjected to pedagogical interpretation by the method of analysis. Jozef Podprocký's choir representation in the choir repertoire in Košice choirs was examined by questionnaire method.

Keywords: Jozef Podprocký, Košice, choir, choral works

Piesňová tvorba Gustava Mahlera v pedagogickom procese

Mgr. art. Daniela Baňasová

Prezentace příspěvků v sekcích, sál C 13:45–14:45

Projektovanie hudobnej rozprávky v primárnej škole

Designing a musical fairytale in primary school

Doc. PaedDr. Božena Balcárová, PhD.

Anotace: Príspevok sa zaoberá problematikou jednej z možností projektového vyučovania, projektovania v hudobnej výchove v primárnej škole na základe funkčnosti integratívnych aspektov - integrácia hudobných činností, medzipredmetové vzťahy, prvky polyestetickej výchovy a digitálne technológie. Pri zmysluplnom napĺňaní princípu komplexnej muzickej výchovy predstavuje základné determinanty projektovania hudobnej rozprávky ako formy integratívneho hudobno-edukačného projektu vo vyučovacej hodine, ako aj projektu scénického

Klíčová slova: primárna hudobná výchova, hudobná rozprávka, integratívny hudobno-edukačný projekt, scénický projekt.

Abstract: The paper deals with the issue of one of the possibilities of project teaching, design in music education in elementary school based on the functionality of the integrative aspects - integration of musical activities, intermediate relations, elements

of polyesthetic education and digital technology. In the meaningful fulfillment of the principle of complex music education, the basic determinants of designing musical fairy tales as a form of an integrative musical-educational project in the classroom, as well as a scenic project.

Keywords: primary music education, musical fairytale, an integrative musical-educational project, scenic project.

Alena Tichá a její přínos pro hlasovou výchovu dětí na 1. stupni základní školy

Alena Tichá and her contribution to the voice education of the primary school children

Mgr. Marie Dunovská

Anotace: Příspěvek představuje přínos práce hlasové pedagožky Aleny Tiché. Shrnuje výsledky výzkumu provedeného v rámci diplomové práce Alena Tichá a její přínos pro hlasovou výchovu hudebně méně rozvinutých dětí na 1. stupni základní školy. Poukazuje na význam hlasové výchovy nejen pro děti, ale i pro dospělé a její hodnotu pro nás neustále se zrychlující způsob života, ve kterém je a bude stále potřebnější hledat cestu k uvědomění si sebe sama. Metodika Aleny Tiché je v tomto ohledu ideálním prostředkem pro rozvoj zpěvnosti pro široké věkové spektrum.

Klíčová slova: Alena Tichá, hlasová výchova, hudebně méně rozvinuté děti, možnosti prevence vyhoření naší společnosti, účinky umění na děti i dospělé.

Abstract: This speech shows the contribution of Alena Tichá's work to vocal education. It summarises the results of a survey carried out within the dissertation Alena Tichá and her contribution to the vocal education of children with lower music aptitude at a lower primary level. It points out the importance of vocal education not only for children but also for adults and its value for our continually accelerating way of life, in which it is and will be more and more necessary to look for a way to become aware of oneself. In this respect Alena Tichá's methodology is an ideal means of singing development for a wide age range.

Keywords: Alena Tichá, vocal education, children with lower music aptitude, possibilities of prevention of the burnout syndrome in our society, the influence of art on children as well as adults.

**Sbírky lidových písni Jana Nepomuka Poláška a jejich využití
v pěveckých činnostech**
Folk Songs Collections of Jan Nepomuk Polášek and Their Use in Vocal Activities

Mgr. Jan Chumchal

Anotace: Příspěvek se zabývá didaktickým využitím sbírek, jejichž autorem je zejména Jan Nepomuk Polášek, v pěveckých činnostech na základních a středních školách. Dále příspěvek přibližuje možnosti uplatnění jednotlivých sbírek a písni v hudební výchově.

Klíčová slova: Jan Nepomuk Polášek, lidová píseň, pěvecké činnosti, sbírky lidových písni, hudební výchova

Abstract: This paper deals with the didactic use of collections, mainly written by Jan Nepomuk Polášek, in vocal activities at elementary and secondary schools. Further, the paper presents the possibilities of using collections and songs in music lessons.

Keywords: Jan Nepomuk Polášek, folk song ,vocal activities, collections, music lessons

**Program kształcenia „Podwójny Dyplom” na przykładzie integracji
kierunków studiów „Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej
(Polska) oraz „Sztuka muzyczna” (Ukraina)**

Dr. Jarosław Chaciński

Anotace: Od 2014 r. w Akademii Pomorskiej w Słupsku stworzono dla studentów ukraińskich z uniwersytetów w Chersoniu, Kirowogradzie i Żytomierzu możliwość uzyskania dyplomu licencjata na uczelni polskiej przy jednoczesnej kontynuacji kształcenia w swojej rodzinnej uczelni. Wychodząc z założenia, że większość przedmiotów, które znajdują się w programach kształcenia uczelni partnerskich są zbliżone pod względem celów, treści i wymagań, stworzono wspólny program „Podwójny Dyplom” polegający na tym, że studenci ukraińscy przebywają w polskiej uczelni kilka semestrów, zaś pozostałe są im zaliczane z programu obowiązującego na danym uniwersytecie na Ukrainie – zakładając, że osiągają tam potrzebne dla uzyskania kwalifikacji zawodowych efekty kształcenia. Niniejszy referat analizę procesu tworzenia się takiego programu i problemów jego realizacji na przykładzie kierunku „Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej”.

Głównym założeniem tego przyczniku naukowo-dydaktycznego będzie jakościowa analiza celów, treści i wymagań autorskich programów kształcenia w perspektywie porównawczej i kontekście struktury planu, a także ocena osiągnięć muzycznych studentów, którzy zrealizowali, względnie aktualnie realizują ten program. Koncepcja „Podwójnego dyplomu” jest jednocześnie przykładem wdrażania elementów edukacji międzykulturowej, stwarzania sytuacji spotkania i dialogu, ubogacających kulturowo, ukazania interesujących zderzeń etosów kulturowych, jak i wyekspolonowaniu elementów wspólnych.

Workshop, sál A 15:00–15:40

**Hravá hudební výchova
Playful Music in School**

PhDr. Jiřina Jiřičková, Ph.D.

Anotace: Workshop vybídne účastníky konference ke hravým převážně pěveckým aktivitám, které motivují děti ke zpěvu, přináší jim radost z učení hrou, uspokojení z úspěchu a podporují aktivitu dětí. Workshop přinese ukázku aktivního přístupu učitele hudební výchovy k rozvoji pěveckých dovedností dětí, k zapojení pohybových aktivit dětí v souvislosti s hudbou. Na workshopu se budou podílet žáci 2. třídy základní školy.

Klíčová slova: Hudební výchova, děti mladšího školního věku, rozvoj pěveckých dovedností, hudebně pohybové aktivity, hravé činnosti

Abstract: The workshop encourages participants of the conference to mainly playful pre-singing activities that motivate children to sing, bring them pleasure in learning, give them feel good when experiencing success and support the activity of children. The workshop will showcase the active approach of the music teacher in the developing of children's vocal skills, in the involvement of their natural physical activities. The workshop will be attended by pupils of the 2nd grade of the elementary school.

Keywords: Music education, children of early school age, development of the vocal skills, music and movement, playful character of activities

Prezentace příspěvků v sekcích, sál B 15:00–16:00

**Souborová hra jako inkluzivní strategie v oblasti hudební výchovy
a vzdělávání**

Play in the group ensemble class as the inclusive strategy in music education

Mgr. Olena Yanochkova

Anotace: Referát je věnován souborové hře jako inkluzivní strategii v hudební výchově a hudebním vzdělávání. Je zaměřen na výuku hry na klavír u dětí s poruchami autistického spektra a úlohu hry v souboru v rámci této výuky. Nastíňuje specifika pedagogické práce v inkluzivním hudebním souboru a popisuje teoretické a praktické aspekty společného hudebního vzdělávání žáků s postižením a intaktních dětí.

Klíčová slova: autismus, hra na klavír, hudební vzdělávání, hudební výchova, inkluze, porucha autistického spektra, souborová hra

Abstract: The essay is devoted to the ensemble play as an inclusive strategy in music education. It focuses on teaching piano playing to children with autism spectrum disorders and on the role of play in the ensemble within these lessons. It outlines the specifics of pedagogical work in the inclusive musical ensemble and describes the theoretical and practical aspects of the common music education of pupils with disabilities and intact children.

Keywords: autism, piano playing, music education, inclusion, autism spectrum disorder, ensemble playing

Analýza stavu hudobnosti žiakov s rôznym druhom nadania

PaedDr. Jana Hudáková, PhD.

Zespoły kameralne w polskiej edukacji muzycznej The chamber ensembles in music education in Poland

Mgr. Wojciech Wiązownicki

Anotace: Współczesne kształcenie w szkolnictwie muzycznym zwrócone jest w kierunku kształcenia instrumentalistów-solistów. Z perspektywy całokształtu rozwoju muzycznego ważna jest również umiejętność gry zespołowej. Kształcenie kameralistyczne na wielu poziomach stanowi cenne uzupełnienie dla nauczania solistycznego. Pozwala rozwijać umiejętności gry zespołowej, cenne z punktu widzenia przyszłej kariery zawodowej uczniów i ich rozwojem jako instrumentalistów, ale także wpływa na szereg kompetencji, które w szeroki sposób pozwalają łączyć funkcje wychowawcze szkoły z realizacją podstawy programowej.

Klíčová slova: Zespoły kameralne. Repertuar. Umiejętności. Metodologia. Edukacja muzyczna

Abstract: Modern education in music school system focuses on education of instrumentalists-soloists. From the perspective of the whole musical development theability to play in a musical ensemble is important as well. Chamber music education can be a valuable complement to the teaching of the soloistsat many levels. It allows one to develop the skills of music making in a group. This is important for students future career and their development as instrumentalists. It also affects a number ofcompetences that allow school to combine its pastoral care with curriculum implementation.

Keywords: Chamber ensembles. Repertoire. Skills. Methodology. Music education

Sonic Pi - softvérové prostredie pre hudobnú edukáciu súčasnosti

Sonic Pi - software for music education of nowadays

Mgr. art. František Király

Anotace: Sonic Pi je softvérový projekt vyvinutý Samom Aaronom na pedagogickej fakulte univerzity v Cambridge. Využíva princípy livecodingu, ktorý je fenoménom počítačovej hudby v ostatnom desaťročí. Článok sa zaobráva aplikovaním Sonic Pi v hudobnej edukácii.

Klíčová slova: hudobná edukácia, livecoding, počítačová hudba, programovanie

Abstract: Sonic Pi is a software project, developed by Sam Aaron from Faculty of Education – University of Cambridge. It uses the livecoding principles, which is a high-end of computer music last decade. Article focuses with using Sonic Pi in music education.

Keywords: music education, livecoding, coding, computer music

Prezentace příspěvků v sekcích, sál C 15:00–15:45

Využití autorské didaktické pomůcky v hudebně integrativním projektu v kontextu spolupráce rodičů a mateřské školy

The use of a didactical aid in a musically integrated project in the context of co-operation of kindergarten with parents

Mgr. et Mgr. Petra Slavíková

Anotace: Příspěvek představuje hudebně integrativní projekt realizovaný v prostředí mateřské školy. V rámci hudebně výchovného projektu se využívá možností autorské didaktické pomůcky k hudebnímu rozvoji dětí předškolního věku, a to v činnostech spontánních i řízených. Rozvoj hudebnosti dětí a vzrůst kvality spolupráce rodiny a mateřské je reflektován z přímého pozorování, z pohledu rodičů a učitelek mateřské školy.

Klíčová slova: Autorská didaktická pomůcka, dítě předškolního věku, hudebně integrativní projekt, rozvoj hudebnosti, spolupráce rodiny a mateřské školy.

Abstract: The contribution describes a musically integrative project implemented in the kindergarten environment. In the framework of the musical education project the author's didactic aid is used for the children's musical development of pre-school age in spontaneous and guided activities. The development of children's musicality and the increase in the quality of family and parental co-operation is reflected through researcher's direct observation, from the point of view of parents and kindergarten's teachers.

Keywords: Author's didactical aid, pre-school child, musically integrated project, musical development, co-operation of kindergarten with parents.

Hudební preference mládeže ve světle hudebně sociologických výzkumů Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity (2012–2017)

Musical preferences of youth in the light of musical sociological research of the Faculty of Education of Masaryk University (2012–2017)

Doc. PhDr. Marek Sedláček, Ph.D.

Anotace: Autor ve svém příspěvku prezentuje výsledky rozsáhlých hudebně sociologických výzkumů, které provedla Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v posledních šesti letech, na jejichž pozadí byla testována také efektivnost všeobecné hudební výchovy na ZŠ a SŠ. V této souvislosti se zamýslí nad současným stavem školní hudební výchovy a jejími důležitými úkoly z hlediska receptivní výchovy.

Klíčová slova: hudební preference, artificiální hudba, receptivní výchova, soudobá hudba, populárni hudba, hudební výchova, poslech hudby.

Abstract: The author presents in his contribution the results of the extensive musical sociological researches conducted by the Department of Music at the Faculty of Education of Masaryk University in the last six years, which also tested the effectiveness of general music education at elementary and secondary schools. In this context, he contemplates the current state of school music education and its important objectives in terms of receptive education.

Keywords: musical preference, classical music, receptive education, contemporary music, popular music, music education, music listening.

**Celotónová a chromatická stupnica v štýlovej hudobnej improvizácii
pre žiakov ZUŠ**
Whole tone and chromatic scales in musical improvisation for elementary music schools

Mgr. art. Nikolaj Nikitin

Anotace: V téme pojednávame o praktickom využití celotónovej a chromatickej stupnice v hudobnej improvizácii v kontexte zaradenia džezovej improvizácie do vzdelávacieho procesu v primárnom umeleckom vzdelávaní. Kolektívne aj individuálne hudobné predmety ako hra na hudobnom nástroji, či komorná hra a hudobná náuka, priestor pre rozvoj predstavivosti a kreativity formou improvizácie. Džezovú improvizáciu je v praxi od začiatku 20.storočia. Princípy džezovej improvizácie ovplyvnili vývoj novších hudobných žánrov od pop music, až po súčasnú komponovanú hudbu. Cieľom je predstaviť možnosti spôsoby ako so stupnicami pracovať. Čažiskom môjho príspevku budú základné praktické cvičenia a hudobné hry rozvíjajúce džezovú improvizáciu pre ZUŠ.

Klíčová slova: primárne umelecké vzdelávanie, hudobná improvizácia, chromatická stupnica, celotónová stupnica, džez

Abstract: Topic discusses is the importance of whole tone scales and chromatic scales in the principles of jazz improvisation and importance of integrating jazz improvisation in to the educational process. Chamber music, or playing an instrument bringing space to develop imagination and creativity through jazz improvisation. Improvisation is part of music from its beginnings. Improvisation is a part of jazz music for more than 120 years. My basic aim is to present the possibilities and methods of using characteristic scales in jazz improvisation. I am focused to first steps of practical jazz exercices for elementary music schools.

Keywords: primary music education, music improvisation, chromatic scale, whole tone scale, jazz

Workshop, sál A 16:00–16:40

Škola hrou ve 3. tisíciletí a využití Boomwhackers v učitelské praxi

Mgr. Jakub Kacar

Anotace: Cílem workshopu je seznámit účastníky s náměty do výuky současné hudební výchovy: inovace hudební výchovy a způsoby její přiblížení k současnemu žákovi, hudební hra jako koření hudební výchovy, hra na hudební nástroj Boomwhackers, hudebně instrumentální činnosti s použitím Boomwhackers, další náměty k využití Boomwhackers ve výuce HV a HN

Klíčová slova: Boomwhackers, hudební hra, inovace hudební výchovy, rytmické hry,

Abstract: The result of the workshop is to give a new ideas in the field of music education to participant: innovation of music education and possibilities for better contact with contemporary students, musical game as „spice“ of teaching, playing on the Boomwhackers, instrumental activities with Boomwhackers, other ideas for using Boomwhackers in music education.

Keywords: Boomwhackers, musical game, innovation of music education, rytmical games

Workshop, sál B 16:00–16:40

Hlasová výchova v dětském sboru se zapojením pohybu a představ

PaedDr. Alena Tichá, Ph.D.

Anotace: Hlasová výchova ve sboru by měla spolu s budováním pěveckých dovedností podpořit radost ze společného „muzicirování“. V rámci workshopu bude promítнутa komentovaná ukázka hlasové práce s dětmi. Některá cvičení si budou moci účastníci konference aktivně osvojit.

Klíčová slova: hlasová výchova, dětský sbor, motivace pohybem

Pátek / Friday, 10. 11. 2017

Prezentace příspěvků v sekcích, sál A 9:15–10:45

Hudobno-pohybové aktivity a ich využitie pri práci s dětmi

Musical-motoric activities and their usage at work with children

Mgr. Lucia Šutková

Anotace: Príspevok sa zaoberá metodickými postupmi smerujúcimi k získavaniu hudobných a pohybových zručností u detí. Definuje samotné hudobno-pohybové aktivity, funkciu hudby a charakterizuje kompetencie učiteľa. Cieľom príspevku je popísat efektívne metódy rozvoja hudobno-pohybových aktivít u detí a hľadanie optimálnych prostriedkov k ich celistvému rozvoju.

Klíčová slova: Detský folklór, Hry a cvičenia, Hudobno-pohybové aktivity

Abstract: This report deals with methodological approaches to the acquisition of musical and motoric skills of children. It defines the musical-motoric activities itself, the function of music and characterizes the teacher's competence. The aim of this report is to describe effective methods of developing the musical-motoric activities of children and searching for the optimal means for their entire development.

Keywords: Children's folklore, games and exercises, Musical and motoric activities

Význam celoživotního díla Libuše Kurkové na pozadí dokumentárního filmu režiséry Lenky Weissové Nepopsaná stránka

MgA. Jindra Nečasová

Anotace: Příspěvek se zabývá celkovým pohledem na celoživotní dílo Libuše Kurkové v oblasti hudebně pohybové výchovy. Ve zkratce projde a upozorní na nejdůležitější publikace, rozhlasové pořady a pedagogickou činnost této autorky. Poukáže na české hudební skladatele, kteří se významnou měrou podíleli na hudební složce choreografí a hudebně pohybových her Libuše Kurkové. Projde v krátkosti i dokumentárním filmem režiséry Lenky Weissové Nepopsaná stránka z roku 1981.

Klíčová slova: celoživotní dílo Libuše Kurkové, oblast hudebně pohybové výchovy, nejvýznamnější publikace, rozhlasové pořady, pedagogická činnost, režisérka Lenka Weissová, dokumentární film, Nepopsaná stránka.

Abstract: The paper deals with the overall view of Libuše Kurková's life-long work in the area of musical movement education. In short, it will pass on and highlight the most important publications, radio programs and pedagogical work of this author. It points to Czech music composers who have played a significant part in the music component of choreographies and musical movement Libuše Kurková. It will also shortly review Lenka Weiss's Unpublished page documentary film from 1981.

Keywords: Libuše Kurková's life-long work, musical movement education, most important publications, radio programs, pedagogical activities, director Lenka Weissová, documentary, Unpublished page

Karneval zvierat – pohybové stvárnenie hudby vybraných skladieb

suity

Animal carnival - motion performances of selected suite songs

Mgr. art. Zuzana Hubinská

Anotace: Náš príspevok k téme konferencie sa zaoberá využitím pohybu na hodinách hudobnej výchovy. Hlavnou témou je skladba Karneval zvierat od Camnille Saint Saens. Hudobné dielo, sme vybrali na základe učebných osnov hudobnej výchovy pre základné školy (ISCED 1 – primárne vzdelávanie). Zo 14-tich častí stvárnlime 4, orientované v osnovách pre 1. – 4. ročník ZŠ. V ďalších ročníkoch postupne spracujeme všetky časti suity, v závere ich spájame do jedného pohybového celku.

Cieľom tvorivého procesu je u detí vybudovať vzťah k vážnej hudbe. Samotné počúvanie hudby im neprináša taký zážitok, ako keď ju precítia aj pohybom a výrazom. Preprájaním počúvania a pohybového stvárnenia, posilňujeme harmóniu medzi rozumom a citom. Znalosť emócií a pocitov vychádzajúcich z hudby, precítencích v pohybe, rozvíja schopnosť empatie, porozumenia a optimizmu. Zároveň deti poznávajú aj vyjadrovacie možnosti a schopnosti vlastného tela, uvedomujú si kým sú a kreujú to, kým budú. Tento prístup, je v dobe globalizácie a extrémneho technického rozvoja vo svete pre deti nevyhnutný.

V predkladanom texte rozoberáme problematiku tvorby a práce s pohybom. Popisujeme vzťah hudby a pohybu, vychádzajúc z ich spoločnej história. Tanečné kombinácie vytvárame na základe inšpirácie z výrazových prostriedkov hudby. Pre lepšiu orientáciu v skratke konkretizujeme vybrané hudobné pojmy, ktoré využívame pri tvorbe pohybových kombinácií, ako napríklad: tempo, rytmus, melódia, dynamika a iné.

Klíčová slova: Hudba. Pohyb. Emícia. Zážitok. Hudobné výrazové prostriedky. Tanečno-pohybová kombinácia.

Abstract: Our contribution to the topic of the conference deals with the use of movement in music education lessons. The main theme is the Animal Carnival from Camnille Saint Saens. We chose a musical work based on the curriculum of music education for elementary schools (ISCED 1 - primary education). From the 14 parts we develop 4, focused in the curriculum for 1st - 4th year of elementary school. In the next years, we will gradually put together all parts of the suite, in the end we will combine them into one movement unit.

The aim of the creative process is to build a relationship of children with classical music. Just listening to the music does not bring them such an experience as when they feel it through movement and expression. By connecting of listening and movement performance, we strengthen the harmony between sense and emotion. The knowledge of emotions and feelings based on a music, felt in motion, develops the ability of empathy, understanding and optimism. At the same time, children learn about the expressive possibilities and abilities of their own body, realizing who they are and creating who they will be. This approach, in the time of globalization and extreme technological development in the world, is necessary for children.

In the submitted text we discuss the topic of creation and work with movement. We describe the relationship of music and movement based on their common history. We

create dance combinations based on the inspiration from the expression means of music. For a better orientation in short, we specify the selected musical terms that we use in creation of movement combinations such as: tempo, rhythm, melody, dynamics and others.

Keywords: Music. Movement. Emotion. Experience. Musical means of expression. Dance-motion combination.

Návrh hudobno-pohybových činností na upevnenie priateľstiev

u predškolákov

Design of music and movement activities aimed at friendship reinforcement in pre-schoolers

PaedDr. Eva Králová, Ph.D.

Anotace: Príspevok sa zaobráva významom, návrhom a aplikáciou hudobno-pohybových činností u predškolákov v materskej škole, ktoré sú zamerané na upevnenie priateľstiev. Cieľom je návrh a rozpracovanie hudobno-pohybových činností.

Klíčová slova: hudobné schopnosti, hudobno-pohybové činnosti, pohybové schopnosti, predškolský vek.

Abstract: The contribution focuses on the importance, design and application of music and movement activities in preschool children in nursery school that focus on friendship reinforcement. The aim is to design and develop music and movement activities.

Keywords: musical skills, music and movement activities, movement skills, preschool age.

Abonentní žákovské koncerty a workshopy ve Státní opeře v Norimberku a jejich vliv na celkovou návštěvnost a složení publika

Student concerts and workshops at the Nuremberg State Opera (and their impact on overall audience composition and visitor visibility)

Mgr. Radim Diviš

Anotace: Nejen operní a koncertní domy, ale také kina mají problém s úbytkem návštěvníků. Současně s tím každá další nová generace učitelů hudební výchovy se potýká s problémem, jak zpřístupnit žákům jinou, než mainstreamovou hudbu. Oproti veškerým očekáváním se návštěvnost a složení publika v největším divadelním komplexu Bavorska, na Státní opeře v Norimberku, vyvíjí zcela opačně. V uplynulých pěti letech narostl počet abonentních předplatných o 54%. Téměř 20% publika tvoří lidé mladší 18-ti let. V Norimberku neznají problém s návštěvností představení. Klíčem k tomuto velmi pozitivnímu vývoji je pestrá nabídka žákovských předplatných, úzká spolupráce se všemi typy škol, workshopy profesionálů s žáky a mnohé další aktivity.

Klíčová slova: Hudební preference, artificiální hudba, opera, koncert, workshop s profesionály, návštěvnost představení.

Abstract: Not only opera and concert houses, but also cinemas have a problem with the decline of visitors. At the same time, every new generation of music teachers is strug-

gling with the issue of making pupils more accessible than mainstream music. Contrary to all expectations, attendance and composition of the audience in the largest theater complex of Bavaria, at the State Opera in Nuremberg, is quite the opposite. In the past five years, the number of subscriptions has increased by 54%. Almost 20% of audiences are people under the age of 18. In Nuremberg, they do not know the attendance problem. The key to this very positive development is the wide range of student subscriptions, close cooperation with all types of schools, workshops of professionals with pupils and many other activities.

Keywords: Musical preferences, artificial music, opera, concert, workshop with professionals, attendance of performances.

Doplněk k dějinám české hudby v poslechové nauce HV pro 2. stupeň a střední školy

Mgr. Karel Jan Procházka

Anotace: Poslechovou nauku základních děl světové hudební literatury je vhodné náležitě doplňovat o českou hudbu daného období. S ukázkami ze 17. stol. (Michna) a 19. stol. (Smetana, Dvořák, aj.) není problém. V 18. stol. již ano. Dostupné jsou informace i nahrávky k Zelenkovi, Myslivečkovi i k Briximu. Tento příspěvek se ale snaží o zviditelnění domácí hudební produkce, především tzv. kantorské hudby, která je na vysoké úrovni, bohužel ale většinou zapomenutá v archivech. Prezentovány budou základní údaje k autorům i jejich oživená hudba v ukázkách (Habermann, Loos, Mensi, Brixii, Oehlschlägel, Lankisch, Ryba, aj.)

Klíčová slova: Poslechová nauka, česká hudba, zviditelnění domácí produkce, kantorská hudba, archivy, oživená hudba

Prezentace příspěvků v sekcích, sál B 9:15–10:45

Formativní vliv houslové hry v současné hudební výchově The Formative Influence of Playing the Violin in Music Education

Mgr. et. Mgr. Marie Kováříčková

Anotace: V historii české hudební výchovy patřila houslová hra učitelů k základním prostředkům efektivního rozvíjení hudebnosti žáků všech věkových kategorií. S postupným pronikáním klavírů do škol v polovině 20. století a pokračujícím častým využíváním elektrofonů housle postupně ztrácely v hudebním vyučování své dominantní postavení. Stěžejní podmírkou efektivity a kvality výuky hry na housle je volba optimálních vyučovacích metod. Jednou z nich je houslová metoda Colourstrings maďarského pedagoga Gézy Szilvaye, která vznikala od roku 1971 ve Finsku na East Helsinki Music Institute. Na základě principů Kodályova hudebně výchovného systému, Suzukiho houslové školy a pedagogických zásad amerického houslisty Paula Rollanda se snaží rozvíjet žáky komplexně. Usiluje o jejich hudební i osobnostní rozvoj, akcentuje dosažení rovnováhy pohybu, poslechu hudby, intelektu a emocí. Houslová metoda Colourstrings se stala východiskem pro vytvoření modelových situací, které mají přispět ke zvýšení kvality a účinnosti didaktického využívání houslí učiteli hudební výchovy žáků na 2. stupni zá-

kladních škol a středních školách. Jako metoda empirického šetření, která ověří funkční účinnost modelové situace s názvem „Housle v setkání s hudební formou“, byl zvolen didaktický experiment. Cílem šetření bylo experimentálně ověřit efektivitu modelové situace ve třídách nižšího a vyššího stupně osmiletého gymnázia. V experimentální skupině bylo prezentováno učivo o hudebních formách podle navržených postupů vycházejících z metody Colourstrings. V kontrolní skupině byli žáci seznámeni s hudebními formami prostřednictvím výkladu bez využití houslové hry. Experiment provedený v paralelních třídách umožnil srovnat výsledky tříd, porovnat motivační postupy vycházející z metody Colourstrings s výkladovým způsobem vyučování hudebních forem a vyvodit tak efektivitu postupů navržených v modelové situaci. Při zpracování výsledků šetření byl použit záznamový arch pro pozorování experimentální výuky, videozáznam, kvantitativní i kvalitativní analýza, kontingenční tabulky a grafy. Výsledky šetření ukazují, že experimentální skupina, na které byly aplikovány postupy vycházející z metody Colourstrings, výuka hudebních forem více zaujala a získané poznatky dokázala lépe využít v integraci vokálních, instrumentálních pohybových a poslechových činností.

Klíčová slova: hudební výchova, hudební formy, inovace hry na housle, metoda Colourstrings

Abstract: In Czech music education history playing the violin by the teachers always belonged to the essential means for effective development of pupils' music skills of all age categories. Gradual introduction of the pianos at schools in the middle of the 20th century and continual frequent usage of electrophones, however, caused losing the dominant role of the violin in music lessons. The principal condition of effectiveness and quality of playing the violin is the option of optimal teaching methods. One of them is the Colourstrings method by Hungarian teacher Géza Szilvay which originated in Finland in 1971 in East Helsinki Music Institute. Based on the principles of Kodály's music education system, Suzuki's violin school and violinist Paul Rolland's educational principles, the method aims to develop pupils in a complex way with the accent on pupils' musical and personal development as well as on reaching the balance of motion, listening to music, intellect and emotions. The Colourstrings violin method has become the initial point for creating the model situations which are supposed to contribute to increasing the music teachers' didactic use of the violin in music lessons with pupils from senior primary schools and secondary schools. As an empiric examine method which would verify the effectiveness of the model situation called „The Violin In an Encounter with the Music Form“ a didactic experiment was chosen. The aim of the examine was verifying the effectiveness of the model situation in junior and senior pupils in the 8-year grammar school in an experimental way. In the experimental group the topic of music forms was presented according to the suggested procedures based on the Colourstrings method. In the control group the pupils were taught the music forms through interpretation without using playing the violin. The experiment implemented in parallel classes enabled to compare the results and motivation procedures based on the Colourstrings method in comparison with explication teaching of the music forms as well as enabled to deduce the procedure effectiveness according to the model situation. To process the results were used: an experimental record sheets, video records, quality and quantity analysis, contingent tables and graphs. The results of the study proved that the pupils in the experimental group, where the Colourstrings method was

applied, were more interested in music forms learning process and they managed to use more effectively their gained knowledge in integration of vocal, instrumental, motoric and listening activities.

Keywords: Music education, Music forms, Innovation in playing the violin, Colourstrings method

Vplyvy jednotlivých sláčikových škôl na súčasný pedagogický proces na Slovensku

Mgr. art. Ivan Palovič, ArtD.

Hudební dílo Tempete et calme Bély Kélera s metodickými a interpretačními poznámkami Pavla Burdycha

MgA. Pavel Burdych

Anotace: V předkládaném příspěvku se zabýváme dílem Tempete et calme, které je dostupné pouze ve formě autorského rukopisu uloženého v Národní Széchenyiho knihovně v Budapešti. Pojednáváme o obnovené premiéře skladby provedené Československým komorním duem, houslistou Pavlem Burdychem a pianistkou Zuzanou Berešovou, při níž byla skladba Tempete et calme interpretována z revidovaného digitálního přepisu s implementovanými metodickými a interpretačními poznámkami Pavla Burdycha v houslovém parti. Ve skladbě spatřujeme potenciál jejího zařazení mezi virtuózní houslové skladby, které jsou vyžadovány v učebních osnovách hry na housle ve vyšších ročnících konzervatoří. Burdychovy poznámky předkládají studentovi ucelený interpretačně ověřený postup, jsou volnou inspirací pro jeho vlastní interpretační záměr a významně mohou urychlit přípravnou fázi studia díla.

Klíčová slova: Béla Kéler. Pavel Burdych. Tempete et calme. Houslový part. Metodické poznámky. Interpretační poznámky.

Abstract: The main topic our article is the composition Tempete et Calme by Béla Kéler which is available only in the form of composer's manuscript deposited in the National Széchenyi Library in Budapest. We deal the restored premiere of the musical composition about, it performed by the Czechoslovak Chamber Duo, there play the violinist Pavel Burdych and the pianist Zuzana Berešová. They performed the composition Tempete et Calme from the revised digital rewrite. The digital rewrite comprised methodical and performers notes by Pavel Burdych, especially in the violin part. The composition has the noticeable potential that's why it can be to inclusion among the virtuoso violin pieces that are required in the curriculum of violin play in the higher grades of the conservatoires.

Keywords: Béla Kéler. Pavel Burdych. Tempete et Calme. Violin part. Methodical notes. Performers notes.

Problémy pri výuce elementárnej hry na klavír na ZUŠ

MgA. Bc. Eva Suchánková

Anotace: V príspävku sa budu venovať problematice zpôsobu vedení elementárnej výuky hry na klavír s žákem na ZUŠ. Během několika prvních týdnů je potřeba položit správné návyky a základy hry na klavír tak, aby se žák naučil u klavíru správně sedět, používat váhu celých paží při hře, tvořit krásný „dětský“ tón, zpevnit konečky prstů, zorientovat se na klaviatuře. U klavíru s dětmi začínáme od velkých pohybů celou paží a postupně se propracujeme až k drobným pohybům jednotlivých prstů. Výuka je stále propojována s hudbou. Děti hrají skladbičky tří nebo čtyřručně s doprovodem učitele, a látka musí být dětem sdělována přístupnou hrou formou.

Klíčová slova: elementárni výuka, hra na klavír, ZUŠ, výuka dětí, metody výuky

Abstract: In my contribution I will talk about the problems of teaching the elementary piano lessons with pupils at Czech Elementary Music Schools. During the first couple of week it is necessary to lay down the foundations of good habits like sitting, using the weight of whole arms while playing, creating a beautiful „children's“ piano tone, strengthening the tips of the fingers, having a good orientation on the keyboard. With children we begin with great movements of the whole arm and gradually we work our way to the little movements of the separate fingers. The teaching is always connected with music. Children play their pieces three- or four-handed with their teacher and the schoolwork must be communicated in an accessible, playful way.

Keywords: elementary teaching, playing the piano, Elementary Music School, education of children, methods of teaching

Miroslav Košnár a jeho inovačný prínos pre akordeónovú pedagogiku na Slovensku

Miroslav Košnár and his innovating asset for accordion pedagogy in Slovakia

Mgr. Paulína Haragová

Anotace: Miroslav Košnár (6.7.1938 – 2.10.2016) bol slovenským akordeónistom, pedagógom, autorom inštrukčných kompozícii pre akordeón a zanieteným propagátorom akordeónu. Počas svojho pedagogického pôsobenia na Konzervatóriu v Žiline, na Fakulte prírodných vied Žilinskej univerzity ale aj na základných umeleckých školách vychoval niekoľko generácií akordeónistov, ktorí sa uplatnili ako učitelia hry na akordeónne na rôznych typoch umeleckého školstva, ale aj v tanecných kapelách. Bol zakladateľom a umeleckým riaditeľom medzinárodného akordeónového festivalu mladých akordeónistov v Rajeckých Tepliciach s názvom Euromusette – Goldentango a vďaka nemu sa realizuje aj Akordeónový festival v rytme rôznych hudobných žánrov v Kysuckom Novom Meste. Miroslav Košnár hľadal nové metodické postupy najmä v začiatkoch výučby, aby práve v tejto prvotnej a najťažšej fáze nestratili žiaci, keďže ešte nepoznajú noty, záujem o hru na nástroji. Poznajúc nezáujem žiakov o učenie sa nôť, uľahčil im tento proces vytvorením elementárnych skladieb v tzv. kódovej notácii, ktorá je jednou z inovácií výučby akordeónu na ZUŠ. V príspävku sa budeme venovať stručnej biografii

Miroslava Košnéra a prezentácii systému kódovej notácie a jeho inštruktívnej literatúry v štýle musette.

Klíčová slova: akordeón, Miroslav Košnár, kódová notácia.

Abstract: Miroslav Košnár (6.7.1938 – 2.10.2016) was Slovak accordionist, pedagogue, author of instructive compositions for accordion, and enthusiastic supporter of accordion. During his pedagogical career at Conservatory in Žilina, Faculty of natural sciences at Žilinská univerzita, but also at primary musical schools, he raised several generations of accordionists, who worked either as teachers at primary musical schools, or they played in different dancing bands. He was the establisher and artistic director of international accordion festival of young accordionists in Rajecké Teplice called Euromusette – Goldentango, and because of him also Accordion festival in the rhythm of different musical genres in Kysucké Nové Meste exists. Miroslav Košnár looked for new methodological approaches, especially at the beginnings of education, in order to prevent learners who cannot read during this first and the hardest phase notes do not lose interest in playing the musical instrument. Knowing learners' disinterest in learning notes, he made this process easier by creating elementary compositions in so called code notation which is one of the innovations in teaching accordion at primary musical schools. In this article short biography of Miroslav Košnár, and presentation of his code notation system in style of musette will be introduced.

Keywords: accordion, code notation, Miroslav Košnár

Prvky džezovej improvizácie v inštrumentálnych činnostiach hudobnej výchovy

Mgr. Tibor Feledi

Anotace: Príspevok prezentuje možnosti rozšírenia inštrumentálnych činností o jazzové prvky a navrhuje postupy ich aplikácie v hudobnej výchove. Džez ako hudobný žánr zásadným spôsobom ovplyvnil hudbu 20. storočia. Napriek tomu hudobná pedagogika postráda ucelený koncept jazzovej edukácie na primárnej či sekundárnej úrovni hudobného vzdelávania.

Workshop, sál A 11:15–11:55

Tajemství hudebního sdílení s dětmi

prof. Belo Felix, PhD.

Anotace: Zamýšlení nad smyslem učitelské služby pro citovou a duchovní kultivaci dítěte prostřednictvím hudby. Osobní zážitky a zkušenosti s dětmi a jejich hudebním vzděláváním. Osobní reflexe v dobových proměnách. Workshop se zaměří na praktické hudební aktivity, které mohou být pro děti i dospělé zdrojem inspirace, optimismu i životní radostí.

Klíčová slova: Hudba, dítě, hudební výchova, učebnice, metodiky, písň, dramatizace, hudební činnosti, osobní zkušenosti, učitelská profese.